

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egy évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Három hónapra 40 cent.

Előfizetési csupán a kiadónál lehet B-Gyarmaton.

Előzetes példák, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap azonnali részére és a Nyitási ére vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések

Aranybél szerint számítanak. — Nagyobb és többzetű hirdetések jutányosabb árúak.

Bélyeg minden egy sor betűtartalattal külön 50 kr.

Nyitási péntek óra: 30 kr.

A vármegyei értekezlet.

A Millenáris alkotások tárgyában május hó 16-ik napjának délelőtti 10 órájára egybehívott megbeszélési értekezlet a főispán ur elnöklése alatt élénk részvét mellett tartott meg.

Közel száz bizottsági tag foglalt helyet a nagy terem zöld asztalai körül.

Az értekezlet sajtóképi tárgyának felvétele előtt alispán ur késedelem nélkül ragadta meg az alkalmat, hogy a bizottsági tagok tudomására juttassa a külsőben álló királylátogatást, melyre nézve vármegyénk intőző körének hazafias kötelessége a fogadtatás tárgyában az előkészületeket már most haladéktalanul megtenni.

Az értekezlet felkérte a főispán urat, nemkülönben az alispánt, hogy megfelelő információkat szerezve, a tavaszi rendes közgyűlés elé javaslatot terjesztse a szíveskedjenek.

A Millenáris alkotásokat illetően, igen természetesen, hogy nehéz volt oly nagy számú gyűlésekben a szerte ágazó véleményeket egy kalap alá hozni, s három órai vita után már-már lehetetlennek látszott a meggyezés.

Főleg a balassa-gyarmati gymnasiumra szánt 140 ezer forint alapítvány képezte a lapos offenzívát, mert a szónokok legelőbbje jó indulatát nem kívánta ugyan megvonni a kulturális intézménytől sem, de azt a vármegye szegényebb adózó népének kímélése tekintetéből pótdadó utján s ily magas összeggel subventionálni akkor, midőn annak felállítását a miniszter is bizonyos előző tárgyalások eredményétől távolította fel, korának tartja.

S ámbár oly cától jellemű férfi is, mint Szontagh Pál, e gymnasium létesítése mellett tört lánsát, egyéb találó vélemények kívül államférfiúi bölcseséggel mutatván rá, hogy a jelenleg már hazánkban is sok helyt észlelhető szocialisták irányzatok egyik leghatásosabb ellenszere a középiskolai gymnasiumi nevelésben keresendő s ámbár az alispán szintén igyekezett felvilágosítani a kérdés körül uralgott téveszméket, mégis nehogy egyetértés helyett viszály törjön ki a vármegye fiai között s a Millenniumra tervezett többi alkotások is kockáztassanak, az értekezlet a gymnasium pótdadóból való dotálását eljuttatja; de egyértelműleg pártolandónak véleményezte a lapunk mult számában 9 pont alatt foglalt többi intézményt, s javaslatba fogja hozni a május 31-diki közgyűlésnek, hogy:

1. a vármegyei Monographia kiadási költségeire 5000 forint;
2. a Mária-Valéria kórház építési költségeire 60.000 forint;
3. a nógrádmegyei múzeum épületére 10.000 frtolt olyképen, hogy ezen, az épületen biztosítandó összeg, amennyiben az épület muzeumi céloknak szolgálni időjártával megszűnik, — a vármegyére viasszál;
4. a jegyzői orsz. Árház-alapra 5000 frtolt;
5. a magyarországi tanítók háza és az Eötvös-alapra együtt 5000 frtolt;
6. háziipar-tanulmányhelyekre 10.000 frtolt;
7. egy B-Gyarmaton felállítandó Millennium-emlékre 5000 frtolt;
8. a losonci városi kórházra 20.000 frtolt;
9. a losonci polgári menházra 5000 frtolt szavazzon meg olyképen, hogy az első három év alatt befolyandó 3%-től pótdadóból első sorban a kórházra, a monographia, az emlékszóbor és a múzeum költségei fedeztessenek, a többi alkotás

költségei pedig a 4-ik és 5-ik évi 5%-től pótdadóból.

Az értekezlet lefolyásáról lapunk ezek tere miatt csak röviden következtetést vehettük fel: Gr. Degenfeld Lajos főispán ur ömlesztése d-e. 10 órakor nyitotta meg az értekezletet, előadva az egy fontosságát, melynek megbeszélése végett az értekezletet egybehívta.

Mielőtt a millenáris tárgyak elővételre volna, Scitovszky János alispán értesítést adta az értekezletnek, hogy Beck ca. és kir. táborasernagy május hó 12-én vármegyénkbe jött s aznap este B-Gyarmatra érkezett, hol őt az alispán a vármegye nevében fogadta, s másnap Szecsőnyig kísérte. A táborasernagy kitérőbe helyezte, ő felsége I-só Ferencz József apostoli királyunk az itt tartandó nagy hadgyakorlatok alkalmával szept. 17-ike táján szerencsésül fogja vármegyénket s amennyiben a 4-ik, 5-ik és 6-ik hadtestek döntő átközése B-Gyarmat vidékén fog megtörténni, — B-Gyarmatot fogja megtisztelni magas látogatásával. Ő felsége lakását a vármegye székházát rendezik be. Albrecht főherceg és a tábornok a honvédlaktanyában fognak elhelyeztetni. A vármegyei székházat az alkalomra nemcsak csinosan berendezni kívánja az alispán, de egyetemesről az ablakokat, ajtókat újakkal felcseréli s a vármegye lakásának kitérővel, az alispáni és Arvászki hivatalos helyiségekkel kibővíteni. A vármegye lakása a vármegye által vett régi posta-utcazi Anginer-lelle házba fogja áttétni. A költségeket illetően az alispán felhívásának találatja a régi közmunka-alap forgó tőkéjét és a katonabeszállásos kártalanítás után fennmaradt összegeket. Ezek az alapok 36.775 frtot tesznek ki. (Szilassy Béla: Legalább is 50 ezer frtra lesz szükség!) Az értekezlet örömdetes tudomásul vette a sültől nagy esemény jelzését s felkérte az alispánt, hogy a május 31-iki törvényhatósági közgyűlésen ő felségének ünnepélyes fogadtatása s az arval járó költségek és azok fedezete iránt javaslatot terjesztse elő.

Ezután a (májdont) napirendre, vagyis a millenáris ügyekre lért át az értekezlet.

Scitovszky alispán előadta, hogy a mult évi nov. 30-án hozott vármegyei határozatot Török Zoltán és társai megfellebítették. A un. m. kir. belügyminiszterium azonban a fellebbezést elutasította s a millenáris határozatot elvben jóváhagyta. Minthogy azonban a vármegye általános óhajáról nem találkoztunk az, hogy a költségek oly hosszú időre (50 évre) frleendő amorfisacionális költséggel fedeztessenek, — javaslatba hozta, hogy a költségekre 10 éven át 3%-től megyei pótdadó vetessék ki és pedig olyképen, hogy az első 3 évi pótdadóból a kórház és azon alkotások költségei fedeztessenek, melyek a millenáris alkalmára késsen kell hogy legyenek; a következő két év 3%-től pótdadójából fedeztessenek ki az alapítványok, s a következő 5 év pótdadója pedig a b-gyarmati gymnasiumra tervezett 140.000 frt alapítvány fedeztessék ki.

Az alispáni módosított javaslat ellen legelőbbnek br. Jeszenszky Sándor szólalt fel, nem tartja méltányosnak, hogy a mostani nagy adó és nyomott gazdasági viszonyok mellett újabb adót vessen ki a vármegye. Felesleges, ugymond a vidéknek a millennium alkalmával erőn felüli dolgokat kifejteti: ott van Budapest, hadd tegye az. A javaslatban foglaltakat, különösen a gymnasiumot localis jellegűeknek tartja; de egyébként is nem osztja azt a nézetet, hogy szellemi munkákkal foglalkozók számát minden áron szaporítani kellene; elsőbrendűnek találja azt, hogy az ipar- és földművelés felgyarapíttassanak. Ő legelőbb a kórházra szavaz pótdadót.

Török Zoltán losonci polgármester már nem lépett egészen a negatív tere, kerek, szép és indokolt beszédében a 10 pontban tervezett alkotások körül a vármegyei kórházra, losonci kórházi alapítványt, házi ipart, losonci menházat s a jegyzők és tanítók nyugdíját, melyek összesen 115 ezer frtot igényelnek, s mely összeg 4 évi 3%-től pótdadólyal nyerne fedezetet, elfogadja, a többi, különösen a b-gyarmati gymnasiumot nem fogadja el, mert ez a gymnasium nem szolgál a vármegyét, ez csak partikuláris érdek.

Lászkáry Gyula egészen ellentétbe helyezte magát a javaslatokkal; a gazdaság sulyos helyzetét mérlegelve, csak oly alkotást szavaz meg a millenniumra, ami pótdadó nélkül létesíthető. Figyelmébe hozza az értekezletnek azt is, hogy a hadgyakorlatokra is kell költség. Geduly Elek lónyalányai ev. lelkész a program

minden pontját éles bonczkó alá vette, itt-ott szatirikus megjegyzéseket is tett, például a községi vízipompák és vasládákra, melyek szerinte egészen feleslegesen kiadásokat okoztak a községeknek. Neki ment különösen a gyarmati gymnasiumnak, a mely nagy mond, a zsidóknak építették fel a birtokos nép állereiből. Geduly a 265 ezer forintból csak 90 ezeret fogad el, melyből a megyei kórházra 60 ezer forint, a losonci kórházi alapítványra 20 ezer frt és a házi ipar tanulmányhelyeire amennyiben azok a földjörvény hiányában tengődő felső nógrádi lakosság között állítatnának fel, 10 ezer frt fordítatnak.

Szontagh Pál emelkedett szellemű beszédében az alispáni javaslatokat elfogadja s különösen a b-gyarmati gymnasiumot vette meleg párlogás alá. Ő, aki soha nem szavazott a pótdadó mellett, most lelkiéből meggyavazta azt, mert itt hazafiasról és a magyar kultúráról van szó, melyekért a magyar nemzet jobbjai mindenkor lelkesültek és soha s-mmi áldozatot nem tagadtak meg. Az iparosok megajándékozták az országot szocialistákkal, ezek ellensúlyozására csak a gymnasiumok hivatnak, a honnan művelt emberek kerülnek ki. Nagyhatású beszédét lelkes eljenzésekkel fogadták a haladó párt hívei.

Zelenka Gyula általános elveket hangoztatott, neki előbb való a vinceller-iskola is, mint a gymnasium; egyet-mást elfogad a javaslatokból, de a kórházi költséget csak abban az esetben, ha egy régi határozat alapján a megyei kórházak Losoncon és B-Gyarmaton állítatnak fel. (Ez a határozat már évek előtt elvesztette jogerővérét.)

Vannay Ignác és Reményi Károly főleg a gyarmati gymnasium ügyét vetik pártfogás alá.

Rosszinkó Antal az alispáni javaslatok mellett szintén nagy hővel szólalt fel.

Scitovszky János alispán mély figyelem mellett érteketébe szavaz beszédet tartott a program minden egyes pontja mellett, melyeket a köldöttség hazafias intenciók által vezéreltetve, állított egybe, s arra kérés az értekezlet, hogy a program 9 pontját felülülnél fogadják el, a gyarmati gymnasiumra pedig legalább 2 évi pótdadón alapodjanak meg.

Szilárdy Odón semmiféle pótdadót nem szavaz meg, de 200 frtot felajánl a költségekre.

Újabb felszólaltak még br. Jeszenszky és Török s miután a hangulatból kivehető volt, hogy a nagy többség a gymnasiumra áldomai ezáltal nem akar, az alispán abban a reményben, hogy a gymnasium ügye más alkalomra tartatik fenn, maga is elejtette ezt a kérdést és csak arra kérte az értekezletet, hogy a 9 pontban foglalt alkotások tervezetét támogassa. Holles Dániel ev. lelkész az alispán hazafias intencióit méltányolva, az alispán legutóbbi indítványát egyhangú elfogadásra ajánlta.

Gr. Degenfeld főispán, aki az értekezletet a legnagyobb tapintatossággal vezette, összegzérvén a nezeteket, kifejezésre juttatta, hogy az értekezlet az 5 évi 3%-től pótdadót, melyből a millenáris program 9 pontjában tervezett alkotások 125 ezer frtolt fognak fedeztetni, a május 31-iki közgyűlésen támogatni fogja. Ezzel az értekezlet d-u. 1 órakor véget ért.

Az őszi nagy hadgyakorlatok.

Lapunk utolsó számában röviden megemlítettük már, hogy bár Beck ca. és kir. táborasernagy, vezérkari főnök, mult szombaton este felé Balassagyarmatra érkezett; kíséretében voltak Potiorek eredei, a vezérkar hadmérlelti osztályának főnöke és Urbán vezérkari százados. A táborasernagy ur a mondott napon Bécsből jött Nagymaroson át és pedig erre azért, mert az őszi hadgyakorlatok alkalmával a Dunafolyam is a hadmérlelti körébe vonatik.

A táborasernagy urat gróf Forgách Antal t. főszolgabíró várta Reitságon és hozta gyönyörű négyes fogatán Balassa-Gyarmatra; az eredei és százados ur részére pedig Balás Barna vm. aljegyzőnek ajánlotta fel fogatát. Felettebb jó hatással volt az érkező főnökre az az előzetesbeszéd, mely aztán a vármegyében töltött egész idő alatt, a leggyörgődebb formában nyilvánult irántuk min-előtt.

Jöretele hírére Balassagyarmaton az értelemszerű sorából oly számú közönség várta a kóvári uton és a megyeháza előtt a táborasernagy urat s ünnepélyes színe-

Özv. KÉK LÁSZLÓNÉ

ujjonnan, a legdivatosabb és tetszetős betűnemekkel gazdagon felszerelt

könyvnyomdájában

Balassa-Gyarmaton, Deák Ferencz-utca,

községi és körjegyzői mindennemű nyomtatványok nagy mennyiségben készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések azonnal fogadályosítottak.

megye főméltósága követelt; és melylyel az örökségbe kapott zárt állapotokat rendezte. S kell-e annál nagyobb elrettentéssel egyetértenem? No már, a ki a köspályán igazán a községeket, a nem magánérdeket, szenvedélyeit és indulatait akarja szolgálni.

Minden felkészült és bucsuzó biztosította őt róla, hogyha bár távozik is Hontból, s annak főispáni székéből, de az irány és az elv, a mely szerint ő kormányzott, nemcsak hogy kikelt, de mint a legjobb földbe vetett mag, oly erős gyökereket is vert már meg egyben, hogy annak azt kiirtani, semmiféle hatalom se volna képes, s a régi, az előtte való állapotok, többé vissza nem térhetnek.

Most látnak meg, hogy milyen terhes lehetett a tisztikarra és a szabadelvű pártira a szarnok uralom, hiszen egy félnek attól a rendszertől, mint a túltól, s egy nem kívánják vissza, mint a kiállott betegséget, mint a börtönt, mint a kancsukát. Addig hypochondria voltak, de Rosner főbírságotlotta őket, a egy sokkal szebb, férfiússá váltólát nyitott meg előttük, a szabad gondolkodás, az önméret és a teljesített kötelesség melletti biztos megnyugvás világát, s nevelt nekünk egy oly tisztikart, kik érik, hogy ők nem egy főispán szolgái, de egy vármegye tisztviselői; hogy ők nem egy szarnok esakói, de önértelmes férfiak, a kik a községeket törvényes hatalmuk korláta közt, legjobb belátásuk szerint szabadon szolgálják; s inkább állásukból válnának meg, mintsem, hogy újra oda dobják magukat egy olyan politikának, a mi az ő jellemükkel és meggyőződésükkel ellenkezik.

Ezt Hontrármegye soha sem fogja kellőképp meghálálhatni Rosner bárónak. De az ellenzék külön is köszönettel tartozik neki, mert ő bizonyította be a legfényesebben, hogy a régi szarnoknak, még sem az a „lágá” (P) ellenzék volt az oka, hanem a régi rendszer. Most is meg van a honti ellenzék számban és súlyban teljesen, s a kormánypárt sem gyengébb mint ezeltől, de az ellenzék, mégis csendes, mert nem erőszakoskodnak vele, mert elismerik megillető jogait, mert nem tekintik annak az ellenzéknek, melyet „még hátulról a bokorból is le szabad löni”.

Büszkén mehet Rosner Máramarosba, nemcsak a képét hagyja itt a megye a termében, melyet a község lefestetett, de jelességeinek emlékét is, s tudhatja, hogy bármikor térsen is vissza közhét, szívesen látnak őt újra a főispáni székekben. Ily főispánt, a kit nem hogy ma, de tölgyfakoszorúval koszorúzza kisméretű a vármegyéből, azt hiszen szívesen láthatnak Máramarosban is. Az ebéd végével az egész község a főispánunkal együtt gyalog ment ki az állomásra, mintegy ezzel is tüntetni akarván a régi kölsz pompás rendszer ellen: polgári módon nyilvánítva elismerését a polgári érdemek iránt.

B-Gyarmatról megjött a vonat, volt főispánunk a coupéba ült, a gép futtyolt, a lelkes éljenek közt indult Rosner Máramaros felé, mi közben egy könyvet töltött ki szeméből. Ne szégyelje, gyönyörözzem az, melylyel polgártársai elismerésért adozott; mi pedig becsuljuk meg e csopert, mert ékebben szól az minden szokásos frázisnál.

Isten velünk! szerencsés utat a máramarosi-bérek közé, s oly sikert ott, mint itt. S magunknak pedig csak azt kívánjuk, hogy méltó utódod üljön székébe.

Ivánch utód.

Az ünnep lefolyásáról adjuk a következőket:

Hontrármegye községe és Selmece város községe a főispántól május 12-én bucsuzott el a vármegyei székházban.

Selmece város küldöttsége 11 óra után tiszteltgett és jelenté, hogy a város báró Rosner Ervin urat hálás emlékeztetéssel jelel és érdemei elismerésül a város díszpolgárává választotta; arcképét pedig a város közgyűlési terme részére lefestette.

A bucsuzó főispán meleg hangon köszöntö meg 3 évi működésének ezen ritka kitüntetéssel történt elismerését. Ezután még több testület tisztelgett a következők. Déli egy órakor 100-at meghaladó vendégzám mellett a bucsuzó község a vármegyei székházban későbbhez ült, melynek házi ura tisztelt, Kalmár Lajos a szabadelvű párt elnöke vezette; az áldomásokot egy lelkes pohárköszöntővel kezdte meg Ő felségére a királyné és királyára és az egész uralkodó házra.

Ezután Hontrármegye községe nevében Bolgár Endre főjegyző emelt szót a következő pohárköszöntővel:

Tisztelt uraim!

Ő méltósága báró Rosner Ervin ur három év előtt tartott beiktató közgyűlésünkön általános lelkesedéssel átvett programbeszédében kijelentette, hogy a törvényhatóság közszolgálati ügyeinek vezetésében, a törvényeknek és igazságnak uralkodó szolgálatát szem előtt tartandja; közvetlen észleletei alapján kíván meggyőződni Hontrármegye valódi állapotaival és amit közérdeknek felismer, semmiféle más érdeknek alárendelni nem fogja.

A politikai életet érintő nyilatkozatainak lényege volt, hogy meggyőződéséhez hiven, buzgón fog törekedni arra, miként a szabadelvű párt és általa alakított kormányzat támogatása; — a vármegye községei körében minél szélesebb körű és bensőbb legyen; másrészt hirdette, hogy a vélemények szabadlaga és tisztelése, másrészt kell a politikai kérdelmek tisztázását, mert az alkotmányos élet pártokat feltételez, melyeknek egymásközi viszonyában, mindig vannak és lesznek közös érdektelési pontok, melyek a hazafias törekvések kölcsönös méltánylatát lehetővé teszik és ledöntik a válaszfalakat, melyeket a jó társak közt, a családot felreismérelésből eredő bizalmatlanság sokott emelni.

Ily tér, mely pártzsempont alá soha nem esetlik és a hol egyenes működésnek kell létezni; a társadalmi, községügyi és nemzeti, közművelődési érdekek tere és a községügyi szolgálat kötelességei.

Hont vármegye községei nevében ezen jeles programot az öröm érzetével átvettük, ma pedig, midőn ugyanezen község nevében a bucsú poharat emelem; a fájdalom érzete érinti kedély nyugalmamat; mert akkor ezen program nyereségünk és reményünk vala; jelenleg pedig tulajdonunk ugyan; de annak jeles képességű hirdetője majdan nemesen szótartó valószínű, immáron veszteségünk.

Senki nem pótolhatatlan, ám azért nehezen válunk meg a kipróbált jeles vezetőtől, mert ha remélhetjük is kormányunk bölcsességétől, hogy az utód, elődjének nyomdokaiban haladand, ha saját szilárd elhatározásunkkal, ha kell bármelyik szemben is felveendő küzdelemmel, biztosítottak tekintjük is a vármegyei közélet békés összhangja által összes körérdekeinket és kötelességeinket; mindég kielégítetlen marad emberi érzelmeink egy nemes vonása: együtt örönden a politikai béke helyreállításáért, naponta közelebbi őt és jutalmazni érdemeit, a ragaszkodás ismételt jeleivel.

Méltóság a teljes politikai siker és győzelem öntudatával, a közbizalom jutalmazó koszorújával távozik körünkől; közgyűlésünk termében csak szellemének emlékeztetése és még egy anyagi emlék, melyet mi megszerzeni óhajtunk, nemesszónásnak a művészi ecsetéből várt mára maradnak vissza; de amit bízton reméljük, hogy vármegyénk Méltóságában mindég bő bárát bírand; akként Méltóságod is, késég nélkül számlálson ezen hálás község barátságos emlékeztetése és bizalmára. Isten vezérelje, éltesse és áldja Méltóságodat!

Majd a vármegye alispánja: Lestyánszky Sándor a tisztikar nevében következőleg bucsuzott:

Egyedje meg Méltóságod, engedd meg tisztelt barátom, hogy azon benső érzelmekhez, a melyeket vármegyénk főjegyzője a község részéről oly ékezen tolmácsol, hozzá fűzzem a te hűség és önzetlen munkatársaid, a vármegye tisztikarának őszinte érzelmeit is a vármegyéből való távozásunk alkalmából.

A bucsuzás főjé érzetéből a búszáregy egy néme vegyül ez uttal nálunk, mert egy nagy vármegye vezetése, az eddiginél fontosabb feladatok megoldására meghívott, kipurált politikai jellemű, kiváló tehetségre méltó igazgatók ez.

Búszák lehetünk tehát arra, hogy te tisztelt barátom a mi — főispánunk voltál.

Fájdalom, ma már csak voltál.

Azt a vezetésként, a mely a vármegye közgyűlést éri eltávozását következőben, pótolhatja a vármegye községe saját akaratával önkormányzat, általa erőtlenül fejlesztett tevékenységével.

Azt azonban, a mit mi veszítünk, azt pótolni nekünk nem áll hatalmunkban.

Búcsuzók töltet tisztelt barátom!

Áldjon meg az Ég; azért az igazságszágért, a melylyel ügyeinket megítélted, azért a méltánosságért, a melylyel tevékenységünket bírtad s azért az igaz barátságért, a melylyel a tisztikar és annak minden egyes tagja iránt, nem mérlegelve hibát és fogyatkozást változatlan hűséggel viseltetél.

Kérünk téged tisztelt barátom: őrizd meg ebből vonzalmadat irántunk a távolban is úgy, a mint feledhetetlen leas a vármegyében kifejtett tevékenységed, feledhetetlen a te neved.

Ezután Szitnyai József főjegyző Selmece város nevében báró Rosnerre; Kalmár Lajos a kormányra; — Ivánka Oszkár az ellenzék nevében a távozó főispánra; Vitális Már, Bolgár János, Pomothy Gábor, Korács József, Plachy Gyula, Herczegh Vince mindannyian a távozó főispánra; mások ismét testületekre és egyesekre mondtak lelkes pohárköszöntőket.

Báró Rosner két ízben is felszólalt láthatólag el-érzékenyülve, a személye iránt tanúsított ragaszkodás és politikai működése iránt kifejezve jutott bizalom nyilvánulása folytán. Beszéde rendkívüli figyelem és tetszés tárgya volt.

Délután az egész község éljenitől kísért vonattal Budapestre utazott.

A közgyűlési terem karzatát díszes bolygóközség ékesítette a vendégek sorában láttuk a vármegye tisztikarát teljes számban és a községi tisztikar számos tagját, — a bizottsági tagok nagy számával.

A köztörzsi nevetek jegyzékét fel: Jekelfalussy József miniszteri tanácsos, br. Nyáry Béla, Bölönyi Ödön, Ivánka Oszkár és Okolicsányi Ödön országgyűlési képviselőket; ott voltak továbbá: Kalmár Lajos, Bartakovics Ágoston, Somogyi László, Ivánka Zsigmond, Ivánka László, Vitális Már, ifj. Luczenbacher Pál, Nedeczky Zsigmond, Bolgár János, Ivánka István, Szulovszky Aurél, Lipcsy Ervin, Verebely József, dr. Rácz Imre, Sággy Benő, Kovács József, Cserevákn György, Dombó Károly, Rujkovszky Mihály, Nagy Sándor, Várcsai Gyula, Hodossy Imre, Tihanyi Endre, Foltin János, Fellermayr János, Varju Sándor, dr. Philipp Ödön, Haunter Romuald, Szecey Ferenc, Weiss Zsigmond, Ferenczy György, Kleinkauf Károly és György, Szekő Árpád, Juhász Lajos, Kovács Sebestyén Kálmán, Vinter Ferenc, Hirschbél Lipót, Kinszky Miksa, dr. Himler Sándor, Pomothy Gábor, Zmeskal György, Sártothy József, Engelhardt Lipót, Martján Károly, Zanolotti Károly stb. Selmece, Belahánya város küldöttségét Ocsorszky Vilmos polgármester vezette, tagjai pedig Szitnyai József főjegyző, Heincs Gyula, Nyitrai László, Krausz Kálmán és Krausz István voltak.

Ezt egy kinevbőlő körzacsorát rendeztek a Holczér szállóban és a lérai zenekar kitűnő játéka mellett. Hontból 18 tag küldöttség ment el Máramaros-szigetre Rosner bárónak május 17-iki installációjára.

Tanúgy.

A „B-Gyarmat vidéki róm. kath. népnevelők” f. hó 17-én népes rendkívüli közgyűlést tartottak B-Gyarmaton az ügynevezett „Nemzeti iskola” egyik tanter-

mében. — Lelket emelt volt, midőn a papágot, az egyház képviselőit, szép harmóniában együtt láthatnak a háza napzamosaival. A kiérdeklődő csabi plébános a papásig vezető Gonda Pál atyai jószágmodorával. Hottovinazky Károly helybeli eszperplébános egyesületi elnök, ki sokszor emberfeletti erővel is igyekezik a tanúgyet, emelni s ki hasonlítható egy csendes palatához, melynek udító csappjei legfőbbbázor láthatlanul előre keltik a berrad virányt. Boda Gábor és Gonda Béla eszper plébánosok első a szécsényi, utóbbi a kékői körű elnökei, Vlaké János ludányi, Perinai Pál megyeri, Erhardt Viktor karancsági, Kis Ráczak szaki, Matolay Elek bussai. Pollák István löci, Nyi-nyászky János eszertrei, Marton István magy-csalomjai, Laczko Lajos csabi, Bakos János órári plébánosok, Klacanszky József segédlelkész mind egy-egy lelkes bajnoka a tanúgynek. Az ünnepélyben is lelkes tanító: Witter József, Nagy József és Raak Mihály, a tollat is sikeresen forgatók mint Szokoly István és Borbás Károly, határozott közreműködésükkel csak emelték e közgyűlés sikerét. A közgyűlés tulajdonképp tárgya a dr. Komlóssy Ferenc, kanonok a főgyűlésegy- gyi főtanfelügyelő által javasolt alapszabálymódosítás volt. Ezt azonban egy szívből jövő im, Hottovinazky Károly elnök lelkese átváltozta a magyar elnöki jelentése, majd a Bibornok hercegszprimishez és a főtanfelügyelő- höz, ki a megjelénésben akadályozva volt — infektet hűdolatleljes, illetve átváltoz sűrűny megemlékezése elzárta meg. Az új alapszabály javaslata minden módosítás nélkül lön elfogadva. Ép az alapszabálytervezet tárgyalta lel- kes közgyűlésünk, mikor Kosztka Mihály kir. tanfelügyelő, a tanúgy e faradhatatlan harczosa s a tanító jóakaró igaz barátja a terembe lépett, ki lelkes eljénéslele fogadták. Majd folytatán a közgyűlés, Nagy József bú- sára egyesületének, felolvasán pént-mi jelentését, mely szerint bevétel volt 14 ft, kiadás 10 ft, töké 250 ft 54 kr. Vilim József a segély-alapnak pénztárnoka, — kibén cülemére méltó, hogy nagy elfoglaltsága mellett számtalan tiszteletbeli hivatalának is mindenkor pontosan megfelelt — a segélyalap számadásait terjesztette elő, mely szerint a rendelkezésre álló összeg 13 ft 60 kr. Hottovinazky Károly elnök hivatkozva az új alapszabá- lyokra s így az egytel mintegy újraszervezésére, tisztikarát nevében is lemond, röviden megemlékezvén az egyesület 10 évi sikerűs fenállásáról, majd lelemlitvén az egytel létesítéje s 1888-ig gondos vezére Farkas Mihály vadkeri esp. plébános cz. kanonok volt, 1888-ban a tanítóság őt tisztelte meg bizalmával, megválasztván őt a maig viselt elnöki tisztre.

A közgyűlés — alig hangzottak el érdeműs elnö- kének lemondó szavai, neki a tisztikarának faradhatatlan működésükért szívből fakadó hálás köszönetet mondott, azután elnökké újból egyhangúlag nagy lelkesedéssel Hottovinazky Károlyt volt elnököt, társelnökké a segély- alap pénztárnokká Vilim Józsefet, jegyzőkké a munká- tól soha sem lértő Zóth Lipótot és Borbás Károlyt, pénztárnokká Nagy Józsefet, könyvtárnokká Bodrogi Mi- hályt, a központi bizottság tagjaira Szokoly István, Tichy Károlyt, Köteles István, Berta István, Szepessy Józsefet, Bodnitszky István, Vilim Józsefet, Bodrogi Mi- hályt s Hanniberger Józsefet választotta. Az alapszabá- lyok tiszteletbeli tagok választására is feljogosított az egyesület, sietett is ez azt igénybe venni, lelkesedéssel megválasztván Zichy Ferenc gróf senior kir. tárnokmes- tert, azon jó akaratú, melylyel a magyar beszéd ter- jesztése érdekében kifejt, Seitszky János alispánt, ki- ről bátran mondható, hogy jelszava: „Virágzó tanúgy- löt, ki ha tanúgy nem volna, ő tevénytne meg. Pintér Sándor köz- és váltóügyrelet a tanúgy egyik igaz barát- ját a ügyrelem méltó érdemeiért Niedermann Vilmost.

Már majdnem sajátlatunknak adtunk kifejezést, hogy ezen szép közgyűlés véget ér, midőn Szokoly István bussai tanító több néperelési lap tevényt s elismert tollú munkatársa a Borbás Károly huzagyi tanító szin- tén ügyes tollal megáldott író két igen szép értékeze- sel villanyozta fel lelkeinket. Az első a népisokla tan- anyagáról értékezett a tanítótársait a tanúgy terén való további működésre ösztönözött, a másik az 1888. évi 38. törv.-czikk módosításával foglalkozott igen helyesen. Ki is érdemelték a közgyűlés elismerő köszönetét a dolgo- zataik a szaklapok szerkesztőjéhez lesnek köldve.

A minden ízében jól sikerült gyűlést a „Pápai Hymnus” megható elénkelése, majd a Tóth-féle sörca- nokban kedélyes ebéd fejezte be, melyen a felsorolaton kívül Reményi Károly városbírák, Tomesko Nándor, Fölkel Károly, Cséfalvay Géza, Marton N., Hummer Fe- rencz stb. vendégek s így összesen mintegy hatvanan vettek részt. Az első felköszöntőt Hottovinazky Károly mondomta a hercegszprimásra s alig, hogy az ezt követő eljénés végűs akkorjait is elhangzottak, jött a Bibornok távirati válassza, mely a következő: „Szíves megemléke- zésüket köszönettel vettem, működésükre Isten áldását kérem. Vaszary Kólos, bibornok hercegszprimás. Hogy a táviratot szöni nem akart eljénés kölette, — elkép- zehető. A többi pohárköszöntők sorát Boda Gábor esp- plébános nyitotta meg, éltelevén dr. Komlóssy főtanfel- ügyelőt, Szokoly István Kosztka Mihály kir. tanfelügye- lőt, majd a papágot, Hottovinazky, Witter, Nagy Jó- zsef és Raak Mihály az 50. szolgálati évet is túl haladó burgó tanítókat, Rodrogy Hottovinazky elnököt éltelevén, Kosztka kir. tanfelügyelőt a néperelési társaság egytel- értésére emelte poharát, Hottovinazky a tiszteletbeli ta- gokat s főké az ezek közt jelenlevő Kosztka, Wagner István az elévülhetetlen érdemű veterán papot Gonda Pált éltelevén, s pedig a magyar nemzet újabb eszere- di fenállására, Klacanszky József, Reményi Károly és Föl- kel Károly s a többi jelenlevő lelkes tanúgyharakokra, Reményi Károly Gonda Béa eszperre s Pollák István löci plébánosra, mint hivatásukat b-gyarmati segédlel- késégük idejében is jól felfogó férfiakra, Szokoly István Wagner István mint kiemelkedőt tanúgyra s István, Gonda Béla eszper Vilim József, hivatású lelkiismer-

R-8

Köszönetnyilvánítás

(iyi)totle: Kshanyl Bala.

1. Mintha agyonbítottok volna: Janquam Gorgone respecta.
2. A szegény ember étel helyett is alszik: Vulpis merenti amens obrepit.
3. Megjött Antal Bodáról: Hic venit a sacraginta viris.
4. Nem fog aranyon a rozsda: Frustra Herculi calceumina strueris.
5. Ányakkal vinni (Holtakkal hadakozni): Cum larvis luctari. Mertus jugulare.
6. Túlban kőre, no néz az aszonyra: Mulleris oculus speculum iuventutis est.
7. Egy babot nem adnak érte: Ne crepita quidem digiti dignum.
8. A babot sem levérték főzik: Pappi fructus non postulat inquam speciem.
9. Sok baba között a gyermek is elvész: Multitudo imperatorum casum perdidit.
10. A bagoly is bíró barlangjában: Etiam corchorus inter alios. — Szas quisque domi rex est. — Gallus in sua sterquilino plurimum potest.
11. Nehéz a barátját a farkassal összebékíteni: Ante lupus sibi inquit ovem.
12. Barátod nélkül mindent megmondani: Amiti-tine personam detrahare.
13. Nem mind barátod, a ki rád mosolyog (Nem mind arany, ami fénylik): Fronti nulla fides. — Vultus ab animo dissacit.
14. Kinek-kinek az ő bibéje fáj: Domesticum omne afficit.
15. Ez volt az ő bibéje (Ez a bökkenője): Hinc illas lacrymas. — Caput rei. — Hoc opus, hic labor est.
16. Ki hol bízik, ott hízik: Ubi amicit, ibi opes.
17. Bolondnak fapénz is jó, ha elveszti sem kár (Nyert benne mint Bertók a cinkba): Diomedes et Glauco permutatio. — Amicit urbem et pugionem recipit. — Aurea pro aevia. — Operam et retum perdidit.
18. Egy bordában múlt: Ejusdem farinae. — Ab uno digrammata. — Eodem in ludo docti.
19. Kicsiny a bors de erős: Tydaeus corpore at Hercule.
20. Minden botnak végén a feje: Finem vitas specta. — In fine videtur cuius toni. — Nondum omnium diem sol occidit.
21. Egy csapással kettőt ütni: In uno saltu duos apris capere.
22. Könnyű csodáns időn kórmányt tartani: In tranquillo quilibet gubernator est.
23. Csépre kapára termett ember: Ad cilitellas natus.
24. Csigabiga az ő dolga: Polyphi caput labyrinthus.
25. Csinyán beretélj, mert megakadzs: Sub omni lapide scorpius dormit.

(Folyt. köv.)

A zsidóképző iskola költségvetése. A zsidóképző iskola költségvetése az előző évihez képest 1933-ban 1000000000 forinttal csökkent, azaz 1933-ban 1000000000 forint volt a költségvetés. A költségvetés 1933-ban 1000000000 forinttal csökkent, azaz 1933-ban 1000000000 forint volt a költségvetés.

Kezves alapítványok. Nehai megboldogult özv. Tornony Istvánné szbl. Horváth Etelka egy ízben megemlékezünk. A nemesekből urbólgy végreudelt a b. gyarmati kir. törvénysek által legközelebb kihirdetettérről abból értesülünk, hogy nevezett urbólgy két nagyböszérű alapítványt létesített, melyeket Horváth László úr az általános örökös, s a megboldogult fővére, — a hagyatéklintézésé után azonnal randeltesítéi helyére fog le tenni. A végrelelköző nő ugyanis a Stefánia trónörökösán vérdnökké alatt álló bépesti szegény-gyermekokrháznak egy 2000 forintos ágyalapítványt létesített; ugyancsak „németi *Tornony Gyula*” ehalt fia emlékére és nevére 4000 forintos alapítványt tett, melynek éri kamatai két oly kitűnő tanulóknak ösztönlikképpen kifizetendők, kik Nógrád-vármegyében születtek. A kijelölési jog a tanulóka nézve Horváth László urnak van fenntartva. Ex a nemeszvív gondoskodás és végrelelközés bizonyára áldott és marandandó emléket bízott a megboldogult kezves urónék

Főmunkatárs: Reményi Károly.

MARSHALL-FEN GŐZMŰDÖRŐ

CEAFOND FENYŐ GŐZMŰDÖRŐ

COMPOUND GŐZGÉP

FENYŐ GŐZGÉP

UTI MŰDÖRŐ

MARSHALL-FEN GŐZMŰDÖRŐ

CEAFOND FENYŐ GŐZMŰDÖRŐ

COMPOUND GŐZGÉP

FENYŐ GŐZGÉP

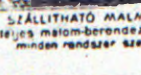
UTI MŰDÖRŐ

MARSHALL-FEN GŐZMŰDÖRŐ

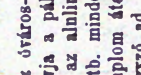
CEAFOND FENYŐ GŐZMŰDÖRŐ

COMPOUND GŐZGÉP

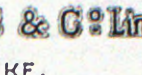
FENYŐ GŐZGÉP

UTI MŰDÖRŐ

MARSHALL-FEN GŐZMŰDÖRŐ

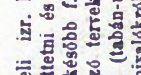
CEAFOND FENYŐ GŐZMŰDÖRŐ

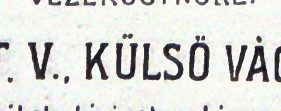
COMPOUND GŐZGÉP

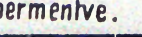
FENYŐ GŐZGÉP

UTI MŰDÖRŐ

MARSHALL-FEN GŐZMŰDÖRŐ

CEAFOND FENYŐ GŐZMŰDÖRŐ

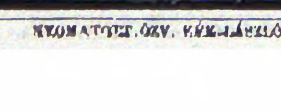
COMPOUND GŐZGÉP

FENYŐ GŐZGÉP

UTI MŰDÖRŐ

MARSHALL-FEN GŐZMŰDÖRŐ

CEAFOND FENYŐ GŐZMŰDÖRŐ

COMPOUND GŐZGÉP

FENYŐ GŐZGÉP

UTI MŰDÖRŐ

MARSHALL-FEN GŐZMŰDÖRŐ

CEAFOND FENYŐ GŐZMŰDÖRŐ

COMPOUND GŐZGÉP

FENYŐ GŐZGÉP

UTI MŰDÖRŐ

MARSHALL-FEN GŐZMŰDÖRŐ

CEAFOND FENYŐ GŐZMŰDÖRŐ

COMPOUND GŐZGÉP

FENYŐ GŐZGÉP

UTI MŰDÖRŐ

MARSHALL-FEN GŐZMŰDÖRŐ

CEAFOND FENYŐ GŐZMŰDÖRŐ

COMPOUND GŐZGÉP

FENYŐ GŐZGÉP

UTI MŰDÖRŐ

MARSHALL-FEN GŐZMŰDÖRŐ

CEAFOND FENYŐ GŐZMŰDÖRŐ

COMPOUND GŐZGÉP

FENYŐ GŐZGÉP

UTI MŰDÖRŐ

MARSHALL-FEN GŐZMŰDÖRŐ

CEAFOND FENYŐ GŐZMŰDÖRŐ

COMPOUND GŐZGÉP

FENYŐ GŐZGÉP